

PIJO IV. (1559. -1566.)
(PIUS IV.)

» Dekret o sakramentu svetoga reda « (Tridentski sabor, XXIII. sjednica, 15. VII. 1563.)

Pravo i katoličko učenje o sakramentu svetog reda, za odbacivanje zabluda našeg vremena, zaključeno od svetog Tridentskog sabora i objavljeno na sedmoj sjednici (pod Pijom IV.).

Poglavlje 1. - Ustanovljenje svećeništva Novog zavjeta

Žrtva i svećeništvo su po Božjoj odredbi tako povezani da oboje postoji u svakom Zakonu. Dakle, u Novom zavjetu je Katolička crkva primila po Gospodinovoj uredbi svetu euharistiju kao vidljivu žrtvu; treba također reći da se u njoj nalazi novo, vidljivo i vanjsko svećeništvo [**kan. 1**], u koje je preneseno staro (svećeništvo) [**usp. Heb 7,12**]. Sveto pismo pokazuje, i katolička je predaja uvijek učila, daje ono naime ustanovljeno od istog našeg Gospodina Spasitelja [**kan. 3**], te da je apostolima i njihovim nasljednicima u svećeništvu predana vlast posvećivati, prinositi i podjeljivati njegovo tijelo i krv, kao i opraštati i zadržavati grijehе.

Poglavlje 2. - Sedam redova

Budući da je služba tako svetog svećeništva božanska stvar, a da bi se ono moglo vršiti dostojnije i s većim poštovanjem, bilo je prikladno da u Crkvi bude najuređeniji raspored više i različitih redova službenika, koji će svećeništvo vršiti po dužnosti, tako raspoređeni, da oni koji su već bili označeni kleričkom tonzurom napreduju od nižih u više (redove) [**kan. 2**].

Naime, Sveto pismo otvoreno spominje ne samo svećeništvo nego i đakonat [**usp. Dj 6,5; 21,8; 1 Tim 3, 8-13; Fil 1,1**] i vrlo značajnim riječima govori o onome na što najviše treba paziti kod njihovog ređenja; zna se da su od samog početka Crkve u praksi postojala imena sljedećih redova, kao i službe vlastite za svakoga od njih, premda ne u jednakom stupnju, naime subđakoni, akoliti, egzorcisti, čitači, i vratari. Subđakonat naime oci i sveti sabori ubrajaju u više redove; kod njih također vrlo često čitamo i o drugim nižim (redovima).

Poglavlje 3. - Sakramentalnost svetog reda

Budući da je na osnovi Pisma, apostolske predaje i jednodušne suglasnosti otaca, očito da se po svetom ređenju, koje se vrši riječima i vanjskim znakovima, podjeljuje milost, nitko ne smije sumnjati daje sveti red uistinu i stvarno jedan od sedam sakramenata svete crkve **[kan. 3]**. Apostol naime kaže: "Podsjećam te: raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi po polaganju mojih ruku. Jer nije nam Bog dao duha bojažljivosti, nego snage, ljubavi i razbora" **[2 Tim 1,6 sl.; usp. 1 Tim 4,14]**.

Poglavlje 4. - Crkvena hijerarhija i sveti red

Budući pak, da se kod sakramenta svetog reda, kao i kod krštenja i potvrde, utiskuje pečat **[kan. 4]**, koji se ne može niti poništiti niti maknuti, sveti sabor s pravom osuđuje mišljenje onih koji tvrde, da svećenici Novoga zavjeta imaju samo privremenu vlast, te da oni koji su jednom pravilno zaređeni mogu ponovno postati laici, ako ne vrše službu riječi Božje **[kan. 1]**. Ako tko tvrdi da su bez iznimke svi kršćani Novog Zavjeta svećenici, ili da su svi među sobom obdareni jednakom duhovnom vlašću, čini se da taj ne čini ništa drugo nego brka crkvenu hijerarhiju koja je "kao uređeni bojni red" **[usp. Pj 6,3,9]**, **[kan. 6]**, kao da bi, protivno učenju blaženog Pavla, svi bili proroci, svi evanđelisti, svi pastiri, svi učitelji **[usp. 1 Kor 12,29; Ef 4,11]**.

Zbog toga sveti sabor izjavljuje, da osim drugih crkvenih stupnjeva, u taj hijerarhijski poredak posebno spadaju biskupi, koji su stupili na mjesto apostola i koji su postavljeni (kao što kaže isti Apostol) od Duha Svetoga da "upravljaju crkvu Božju" **[Dj 20,28]**, te da su oni viši od prezbitera, (postavljeni) da podjeljuju sakrament potvrde, da zaređuju službenike Crkve, te da mogu vršiti i sve ostalo za što ostali niži redovi nemaju nikakvu vlast službe **[kan. 7]**.

Osim toga sveti sabor uči da za ređenje biskupa, svećenika i ostalih redova nije potrebna suglasnost, poziv ili ovlast naroda ili neke druge svjetovne vlasti ili uprave, kao da bez njih ređenje ne bi bilo valjano. Što više (sabor) zaključuje da se sve one koji su pristupili vršenju te službe pozvani i postavljeni samo od naroda, ili od svjetovne vlasti ili od uprave, i koji su tu službu prihvatili vlastitom lakoumnosću, ne smije smatrati službenicima Crkve, nego za kradljivce i lopove koji nisu ušli kroz vrata **[usp. Iv 10,1]**, **[kan. 8]**.

To je ono općenito u čemu je sveti sabor želio poučiti kršćanske vjernike o sakramentu svetog reda. Ono pak što bi bilo protivno određenim i pripadajućim kanonima (sabor) je odlučio osuditi na sljedeći način, kako bi svi koji se služe pravilom vjere, uz Kristovu pomoć u tolikoj tami zabluda mogli lakše upoznati i držati se katoličke istine.

Kanoni o sakramentu svetog reda

Kan. 1. Tko kaže da u Novom zavjetu ne postoji vidljivo i vanjsko svećeništvo, ili da ne postoji vlast posvećivati i prinositi pravo tijelo i krv Gospodinovu, kao i opraštati i zadržavati grijeha, nego samo gola

služba propovijedati evanđelje, ili da oni koji ne propovijedaju uopće nisu svećenici: neka bude kažnjen anatemom [**usp. Pogl. 1., 4.**].

Kan. 2. Tko kaže da u Katoličkoj crkvi osim svećeništva nema drugih redova, viših i nižih, po kojima se kao po nekakvim stepenicama teži prema svećeništvu: neka bude kažnjen anatemom [**usp. Pogl. 2.**].

Kan. 3. Tko kaže da sveto ređenje nije istiniti i pravi sakrament ustanovljen od Krista Gospodina, ili da je on samo ljudska izmišljotina koju su izmislili ljudi nevješti crkvenim stvarima, ili da je on samo obred za izbor nekih službenika Božje riječi i sakramenata: neka bude kažnjen anatemom [**usp. Pogl. 3.**].

Kan. 4. Tko kaže da se po svetom ređenju ne podjeljuje Duh Sveti, te da zbog toga biskupi uzaludno govore: "Primate Duha Svetoga"; ili da (taj sakrament) ne utiskuje pečat; ili da onaj može ponovno biti laik koji je jednom bio svećenik: neka bude kažnjen anatemom [**usp. Pogl. 4.**].

Kan. 5. Tko kaže da sveto pomazanje, kojim se Crkva služi kod svetog ređenja, ne samo da nije potrebno, nego da ga treba prezirati i daje ono opasno, te slično i o drugim obredima: neka bude kažnjen anatemom.

Kan. 6. Tko kaže da u Katoličkoj crkvi ne postoji hijerarhija, ustanovljena božanskim ređenjem, koja se sastoji od biskupa, svećenika ili službenika: neka bude kažnjen anatemom [**usp. Pogl. 4.**].

Kan. 7. Tko kaže da biskupi nisu viši od svećenika; ili da nemaju vlast potvrđivanja i ređenja, ili da je ona koju imaju zajednička njima i svećenicima; ili da su nevažeći redovi koje oni podijele bez suglasnosti ili poziva svjetovne vlasti; ili da su zakoniti službenici riječi i sakramenata oni koji nisu pravilno zaređeni, koji nisu poslani od crkvene i kanonske vlasti nego dolaze od drugud: neka bude kažnjen anatemom [**usp. Pogl. 4.**].

Kan. 8. Tko kaže da nisu zakoniti i pravi biskupi oni koji su prihvaćeni po ovlasti rimskog prvosvećenika, nego da su oni ljudska izmišljotina: neka bude kažnjen anatemom.